

Aizpute 2040

Koncepcija pilsētas attīstībai

Rīga – Aizpute, 2024

Koncepcija "Aizpute 2040" ir tapusi ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par Koncepcijas saturu atbild "Aizputes Renesanses biedrība" un koncepcijas izstrādātājs SIA "Make it excellent".

Saturs

Saīsinājumi	2
Kopsavilkums	3
Ievads	4
“Aizpute 2040” mērķis un nepieciešamība	5
“Aizpute 2040” tapšana	6
Augšupvērsta (bottom-up) perspektīva	6
Koprade kā metode	7
Darbnīca #1 (13.07.2024.)	7
Darbnīca #2 (27.07.2024.)	8
Darbnīca #3 (10.08.2024.)	9
Koncepcijas “Aizpute 2040” konceptuālais ietvars	10
Jaunais Eiropas Bauhaus (JEB)	10
Ilgtspējas pīlāri kā koncepcijas “Aizpute 2040” pamats	11
Lēnais tūrisms	12
“Aizpute 2040” sasaite ar Liepājas un DKN stratēģiju	12
Koncepcija “Aizpute 2040”	14
Koncepcijas elastība un turpmākā izmantošana	16
Pielikumi	17

SAĪSINĀJUMI

DKN – Dienvidkurzemes novads

Koncepcija – koncepcija “Aizpute 2040”

Liepājas un DKN stratēģija – Liepājas pilsētas un Dienvidkurzemes novada Ilgtspējas attīstības stratēģija līdz 2035. gadam

JEB – Jaunais Eiropas Bauhaus

KOPSAVILKUMS

Koncepcija "Aizpute 2040" ir **stratēģiskā vīzija pilsētas attīstīšanai**. Tās tapšana sakņojas pilsētas iedzīvotāju un viesu vēlmēs un vajadzībās, kā arī pilsētas vēsturiskajā mantojumā, ainaviskajā dabas vidē un izdevīgajā novietojumā. Koncepcijas vadlīniju izstrādē trīs koprades darbnīcās 2024. gada jūlijā un augustā **iesaistījušies Aizputes iedzīvotāji**: vēsturiskā mantojuma saglabāšanas interesenti un "Aizputes Renesanses biedrības" biedri, iedzīvotāju kopienas aktīvisti, seniori, jaunieši, Dienvidkurzemes novada pašvaldības pārstāvji, kā arī pilsētas viesi. Koprades sesijās tapušās idejas apkopotā un strukturētā veidolā veido Koncepcijas "Aizpute 2040" pamatu.

Koncepcijas "Aizpute 2040" vīzija ir redzēt **Aizputi kā starptautiski atpazīstamu, drošu, ērtu un pievilcīgu dzīves telpu pilnvērtīgai ikdienai un atpūtai dažādām paaudzēm**. Tā balstās **trīs ilgtspējas dimensijās** – vide, sociālā iekļaušana un ekonomika, katru no šīm vērtībām izvēršot pilsētas iedzīvotājiem nozīmīgos stratēģiskajos mērķos.

Vides vērtības ietver **kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu, drošas un pieejamas pilsētvides veidošanu, kā arī dabas teritoriju saglabāšanu un attīstīšanu atpūtai un rekreācijai**.

Sociālās vērtības paredz **iedzīvotāju kopienu iesaisti pilsētas attīstīšanā, daudzveidīgu ikdienas pakalpojumu, kultūras un atpūtas piedāvājuma izvēšanu, kā arī Aizputes kā radošu aktivitāšu un norišu centra popularizēšanu**.

Ekonomiskās vērtības papildina pilsētas urbānās un dabas priekšrocības, kā arī sakņojas spēcīgā un aktīvā kopienā. **Pilsētai ir potenciāls izkopt savu, no pārējām Dienvidkurzemes mazpilsētām atšķirīgu zīmolu un kļūst par lēnā tūrisma pieturas punktu, aktivizējot vietējo un mazo uzņēmējdarbību un stimulējot jaunas uzņēmējdarbības formas**.

Koncepcija "Aizpute 2040" ir saskaņota ar Liepājas pilsētas un Dienvidkurzemes novada Ilgtspējas attīstības stratēģiju līdz 2035. gadam, šo ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentu papildinot ar Aizputes iedzīvotāju vēlmēm savas pilsētas nākotnes attīstīšanā.

Koncepcijas mērķis ir iedvesmot un rosināt Dienvidkurzemes novada politikas veidotājus un pilsētas pārvaldītājus **Aizputes infrastruktūras, labiekārtojuma, ēku atjaunošanas un citus investīciju projektus īstenot tās aktīvo iedzīvotāju izvēlētajā virzienā**.

IEVADS

Koncepcijas “Aizpute 2040” tapšana sakņojas pilsētas iedzīvotāju, viesu vēlmēs un vajadzībās, kā arī pilsētas vēsturiskajā mantojumā, ainaviskajā dabas vidē un izdevīgajā novietojumā.

Koncepcija izstrādes gaitā trīs koprades darbnīcās 2024. gada 13. un 27. jūlijā, 10. augustā tika iesaistīti Aizputes iedzīvotāji: vēsturiskā mantojuma saglabāšanas interesenti un “Aizputes Renesanses biedrības” biedri, iedzīvotāju kopienu aktīvisti, seniori, jaunieši un pašvaldības pārstāvji, kā arī pilsētas viesi. Koprades sesijās tapušās idejas apkopotā un strukturētā formā veido Koncepcijas pamatu, kas papildināts ar atbilstošu konceptuālo ietvaru un saskaņots ar šādiem dokumentiem:

- 1) Liepājas pilsētas un Dienvidkurzemes novada (turpmāk tekstā – DKN) Ilgtspējas attīstības stratēģija līdz 2035. gadam¹ (turpmāk tekstā – Liepājas un DKN Stratēģija), kas ir ilgtermiņa attīstības plānošanas dokuments. Tajā noteikti pašvaldības attīstības ilgtermiņa stratēģiskie mērķi un prioritātes, iezīmētas pašvaldības attīstības telpiskās perspektīvas.
- 2) Jaunā Eiropas Bauhaus (turpmāk tekstā – JEB) iniciatīvas definētās vērtības, kas tiecas savienot dizainu, ilgtspēju, pieejamību un izmantot investīcijas, lai sasniegtu Eiropas zaļā kursa mērķus.²
- 3) Pārskats “Aizputes kultūrvēsturiskā mantojuma vērtības”, kuru pēc “Aizputes Renesanses biedrības” pasūtījuma izstrādājusi *Mag. Art. Signe Pucena*. Pārskatā ir apkopoti līdzšinējie pētījumi par Aizputes vēsturi un vērtībām, kas pamato Aizputes vēsturiskā centra iekļaušanu valsts nozīmes kultūras pieminekļu sarakstā.
- 4) “Aizputes renesanses biedrības” 2023. gadā organizēto pasākumu laikā tapušās iedzīvotāju idejas pilsētas kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanai un pilsētas vides uzlabošanai.

Koncepcija izstrādes procesā tikusi vairākkārt testēta. Pilsētas svētku laikā 2024. gada 10. augustā svētku dalībniekiem bija iespēja sniegt atgriezenisko saiti par koprades sesijās tapušajām Aizputes vīzijām. Koncepcijas noslēguma posmā 27. oktobrī tā tika prezentēta pilsētas iedzīvotājiem un pašvaldības pārstāvjiem pasākumā “Aizpute 2040”. Pēc prezentācijas tika saņemtas atsauksmes un papildinājumi, kas iekļauti gala dokumenta tekstā. Koncepcijas darbnīcās (domnīcās) tapušās idejas daļēji pārklājās un tematiski papildināja “Aizputes renesanses biedrības” 2023. gadā organizēto pasākumu laikā radītos priekšlikumus, vēlreiz apliecinot to sasaisti ar iedzīvotāju vēlmēm.

Koncepcijas mērķis ir iedvesmot un rosināt Dienvidkurzemes novada politikas veidotājus un pilsētas pārvaldītājus Aizputes infrastruktūras, labiekārtojuma, ēku atjaunošanas un citus investīciju projektus īstenot tās aktīvo iedzīvotāju izvēlētajā virzienā. “Aizpute 2040” tapusi pēc “Aizputes Renesanses biedrības” iniciatīvas un izstrādāta sadarbībā ar pakalpojumu dizaineri Līgu Lindenbaumu (SIA “Make it excellent”).

¹ Plašāk skat. <https://www.dkn.lv/lv/media/7994/download?attachment>

² Plašāk skat.: https://new-european-bauhaus.europa.eu/index_en

“AIZPUTE 2040” MĒRĶIS UN NEPIECIEŠAMĪBA

Administratīvi reģionālās reformas rezultātā Aizpute zaudēja iepriekšējo novada centra lomu un kļuva par daļu no Dienvidkurzemes novada. Pašvaldības centrs šobrīd atrodas 40 km attāļajā Grobiņā, Aizputes iedzīvotājos radot atsvešinātības sajūtu no novada un pašvaldības. Pašvaldības centram atrodoties tālu, mazinās pārliecība, ka iedzīvotāju vēlmes un vajadzības var tikt uzklaustītas, un iedzīvotājiem ir iespēja ietekmēt pašvaldības lēmumus.

2023. gadā “Aizputes renesanses biedrība” īstenoja divus projektus, uzsākot iedzīvotāju dialogu un iesaisti lēmumu pieņemšanā ar Dienvidkurzemes novada pašvaldību. Valsts Kultūrkapitāla fonda un Dienvidkurzemes novada pašvaldības finansētā projektā “Plenērs par Aizputes viduslaiku pils atgriešanu kultūras aprītē” tika organizēts studentu plenērs un izstrādātas idejas Aizputes Livonijas ordeņa pils starpizmantošanai (atgriešanai aktīvā aprītē bez lielām finansiālām investīcijām). Idejas tika nodotas pašvaldības deputātiem, Attīstības un uzņēmējdarbības departamentam, kā rezultātā 2024. gadā dizaina studija H2E izstrādāja koncepciju pils turpmākajai izmantošanai.

Jaunā Eiropas Bauhaus projekts “Aizputes iedzīvotāju forums vēsturiskā mantojuma saglabāšanai” pulcēja Aizputes vēsturiskā centra namu saimniekus. Forumā mērķi bija veidot iedzīvotāju izpratni par vēsturiskā mantojuma saglabāšanas nozīmi un sekmēt iedzīvotāju sadarbību ar Dienvidkurzemes novada pašvaldību, uzsverot Aizputes vēsturiskā centra kā kultūras vērtības saglabāšanu. Pilsētas svētku laikā sarunās ar ekspertiem (arhitekts Jānis Dripe, bijusī aizputniece Ingrīda Circene, Kuldīgas UNESCO speciāliste Sintija Vītoļiņa u.c.) tika identificēta nepieciešamība veidot pilsētas vēsturiskā centra saglabāšanas un attīstības koncepciju “Aizpute 2040”. Šāda koncepcija būtu jāveido ciešā sadarbībā ar pilsētas iedzīvotājiem un tiem entuziastiem, kas iegulda savus privātos līdzekļus, lai atjaunotu vecās, vēsturiskās Aizputes ēkas un iestājas par vēsturiskā mantojuma saglabāšanu.

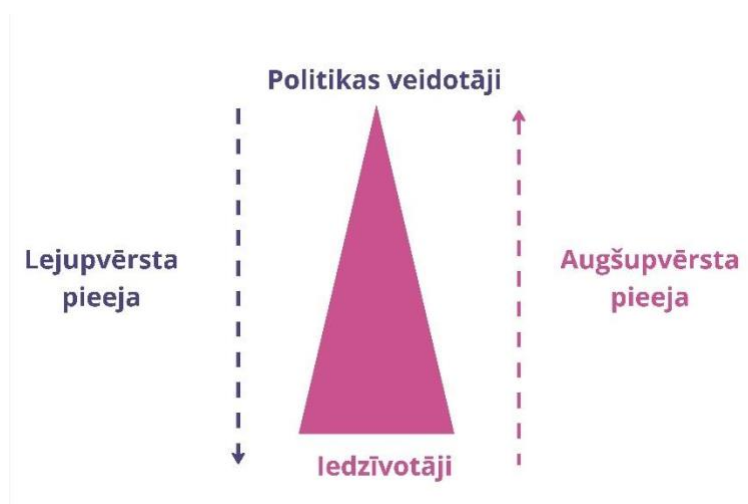
Koncepcija “Aizpute 2040” tapusi ar mērķi veicināt iedzīvotāju satikšanos un sarunas, iesaisti domās par sava kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu un attīstīšanu, apkārtējās vides uzlabošanu, kā arī viedokļu izteikšanā un uzklaustīšanā, kas ietver arī iedzīvotāju ideju nodošanu pašvaldībai un atbildības prasīšanu no pašvaldības.

“AIZPUTE 2040” TAPŠANA

Koncepcijas “Aizpute 2040” tapšanas pamatā ir trīs koprades darbnīcas, kurās iesaistījās dažādas pilsētas kopienas. Šī iemesla dēļ Koncepciju var raksturot kā veidotu augšupvērstā pieejā.

AUGŠUPVĒRSTA (*BOTTOM-UP*) PERSPEKTĪVA

Koncepcijas veidošanas pamatu raksturo augšupvērstā (*bottom-up*) pieeja, dodot iespēju tās radīšanā iesaistīties pilsētas iedzīvotājiem un iesaistītajām pusēm, kā arī virzoties no konkrētām problēmām un to risinājumiem uz kopēju vīziju. Ja lejup vērstā (*top-down*) pieeja nozīmē došanos no vispārīgā uz konkrēto, tad augšupvērstā virzība apzīmē pretēju kustību jeb virzīšanos no konkrētā uz vispārīgo. Politikas veidošanā šie jēdzieni nozīmē, ka lejup vērstā pieejā procesus veido autoritātes jeb “no augšas”, bet augšupvērstā pieejā tos rada iedzīvotāji “no apakšas”.

1. Attēls. Lejupvērstā un augšupvērstā pieeja.

Augšupvērstā perspektīva Koncepcijas veidošanā nozīmē, ka tās tapšanā tika iesaistīti dalībnieki, sākot no pamata līmeņa jeb cilvēkiem, kuri pilsētas norisēs ir iesaistīti ikdienā, piemēram, kopienu pārstāvji – kā uzņēmēji, kultūras procesu veidotāji, tajā skaitā dažādu paaudžu pārstāvji. Šī pieeja uzsver to cilvēku iesaisti, kuru dzīves tieši ietekmēs veidotais dokuments, vai kuriem ir pieredze pilsētas ikdienas norisēs, ļaujot viņu idejām un viedokļiem veidot Koncepcijas stratēģisko virzienu. Tas nodrošina, ka vietējo iedzīvotāju viedoklis ir sadzirdēts, notiek dažādu sabiedrības locekļu iekļaušana nākotnes formulēšanas un veidošanas procesos. Augšupvērstā pieeja balstās pārliecībā, ka iedzīvotāju pieredze un vēlmes ir nozīmīgas lokālā konteksta izprašanā un tādējādi var būtiski papildināt ilgtspējīgu Koncepcijas radīšanu un īstenošanu.

Aizputes gadījumā augšupvērstā pieeja nozīmē vietējo iedzīvotāju, kopienu, uzņēmēju, kultūras procesu un pasākumu veidotāju, kā arī citu ieinteresēto pušu aktīvu iesaisti

Koncepcijas tapšanā, un viņu vajadzību, izaicinājumu un vēlmju izprašanu. Praktiskā darba metodes balstījās koprades darbnīcās jeb veidā, kā efektīgi apkopot dažādu kopienu viedokļus un idejas.

Augšupvērstā perspektīva nodrošina, ka Koncepcija atspoguļo Aizputes kopienas realitāti un ir pielāgota lokālo problēmu risināšanai, vienlaikus veicinot iedzīvotāju piederības sajūtu un sadarbību. Izmantojot augšupvērstu pieeju, procesa rezultāts ir iekļaujošs un saskaņots ar vietējo kopienu pārstāvju vēlmēm, redzējumu par vēlamo pilsētas attīstības dinamiku un tās esošajām un attīstāmajām vērtībām.

Papildus, aktīvi iesaistot iedzīvotājus lēmumu pieņemšanas procesos, tiek veicināta kopienu pārstāvju piederības sajūta savai pilsētai un novadam, stiprināta iesaistes un atbildības sajūta par procesu norisi, kā arī nodrošināts kopienu atbalsts un iesaiste Koncepcijas ieviešanā nākotnē.

KOPRADE KĀ METODE

Koprade ir radoša un praktiska sadarbības forma jeb metode, kurā dažādi dalībnieki aktīvi piedalās jaunu ideju, risinājumu vai stratēģiju izstrādē. Tā vietā, lai balstītos uz lejupvērstu lēmumu pieņemšanu, koprade tiecas iesaistīt visas iesaistītās puses kopīgā problēmu risināšanas procesā, paredzot, ka rezultāti atspoguļo visu iesaistīto vajadzības, pieredzi un radošumu. Koprade nodrošina, ka tiek ņemtas vērā dažādas perspektīvas, saklausīti atšķirīgi viedokļi un gala rezultātā radīti visiem pieņemami risinājumi. Papildus šī metode veicina piederības sajūtu, stiprina attiecības starp ieinteresētajām pusēm un nodrošina risinājumus, kas ir nozīmīgāki un ilgtspējīgāki. Koprade ir iespēja risinājumus izstrādāt kopā ar to lietotājiem, nevis tos veidot, balstoties priekšstatos par lietotājiem un to uzvedību.

Izstrādājot Koncepciju, koprades darbnīcu (domnīcu) formāts tika izmantots kā galvenā metode vietējo iedzīvotāju iesaistīšanai. Darbnīcas tika organizētas dažādu kopienu grupām, radot tām iespējas satikties, apspriest Aizputes pilsētas galvenās vērtības un izaicinājumus, ierosināt iespējamus risinājumus un dalīties idejās, kā arī radīt vīziju par pilsētas nākotnes attīstību. Apkopojot un sintezējot dažādos viedokļus, veidojās vienota "Aizputes 2040" stratēģiskā vīzija, kas atbilst pilsētas iedzīvotāju un kopienu vajadzībām un vēlmēm.

2024. gada vasarā tika organizētas 3 koprades darbnīcas. Katras domnīcas dalībnieki pārstāvēja citu Aizputes kopienas aspektu.

DARBNĪCA #1 (13.07.2024.)

Pirmajā darbnīcā piedalījās "Aizputes Renesanses biedrības" pārstāvji, aktīvie Aizputes iedzīvotāji un vēsturisko ēku īpašnieki un atjaunotāji. Darbnīcas laikā tika formulētas pilsētas vērtības, kartēti esošie izaicinājumi un radītas idejas izaicinājumu pārvarēšanai, kā arī vizionēts par savu lomu 2040. gadā un no tās izrietošajām vajadzībām. Noslēgumā tika radītas vīzijas Aizputei 2040. gadā un ceļa kartes vīzijas sasniegšanai.

2. attēls. Darbnīca #1. Darbs grupās pie ceļa karšu veidošanas formulētajām vīzijām.

Darbnīcas rezultāts turpmāk kalpoja par pamatu “Aizpute 2040” vīzijas un veicamo uzdevumu formulēšanai. Daļa no darbnīcas laikā radītajām darba lapām ir digitalizētas un skatāmas pielikumos Nr. 1.–3. Darba lapu oriģināli glabājas “Aizputes Renesanses biedrības” arhīvā.

DARBNĪCA #2 (27.07.2024.)

Otrajā darbnīcā piedalījās divas atšķirīgas Aizputes iedzīvotāju kopienas grupas – seniori un jaunieši. Darbnīcā tika formulētas katras grupas vajadzības un radītas idejas to piepildīšanai. Papildus tika formulētas satikšanās iespējas atšķirīgu kopienu dialoga veicināšanai, kā arī radītas idejas, kā veicināt saikni starp Aizputes iedzīvotājiem un politikas veidotājiem.

3. attēls. Darbnīca #2. Darbnīcas laikā radītās darba lapas.

Atšķirībā no darbnīcas Nr. 1., šajā jaunieši un seniori fokusējās uz kritisko vajadzību apmierināšanu un radīja idejas risināmajiem darbiem, kuri ir jāīsteno tuvākajā laikā. Šī perspektīva ļāva papildināt pirmās darbnīcas vizionārās idejas ar steidzami īstenojamo darbu sarakstu. Daļa no darbnīcas laikā radītajām darba lapām ir digitalizētas un skatāmas pielikumos Nr. 4. Darba lapu oriģināli glabājas “Aizputes Renesanses biedrības” arhīvā.

DARBŅĪCA #3 (10.08.2024.)

Noslēdzošā domnīca norisinājās Aizputes pilsētas svētku ietvaros un ietvēra gan pilsētas svētku dalībnieku iesaisti, gan fokusgrupas sarunu par koncepcijas iespējamo saturu.

Domnīcas norises vietā – publiskajā ārtelpā pie Aizputes dzirnavām – Aizputes iedzīvotāji un viesi tika aicināti balsot par sev tuvākajiem pilsētas vīziju virzieniem. Vīziju virzieni tika noteikti saskaņā ar iepriekšējo koprades darbnīcu rezultātiem. Paralēli iedzīvotāju balsojumam norisinājās fokusgrupas saruna par koncepcijas saturu un iespējām to ieviest DKN pašvaldības darbībā. Fokusgrupā piedalījās “Aizputes Renesanses biedrības”, DKN pašvaldības pārstāvji, kā arī aktīvie kopienas pārstāvji.

4. attēls. Darbnīca #3.

Iedzīvotāju balsojums un papildinājumi izvirzītajām vīzijām skatāmi pielikumos Nr. 5. un 6. Fokusgrupas sarunā ar pašvaldības pārstāvjiem tika iezīmēta nepieciešamība saskaņot koncepcijas saturu ar Liepājas un DKN Stratēģiju.

KONCEPCIJAS “AIZPUTE 2040” KONCEPTUĀLAIS IETVARŠ

Sintezējot un apvienojot koprades darbnīcās radīto materiālu, un izstrādājot koncepcijas stratēģisko vīziju un formulējot īstenojamus uzdevumus, ņemts vērā plašs konceptuālo ideju kopums.

Jaunā Eiropas Bauhaus (JEB) iniciatīvas pamatprincipi izmantoti kā ietvars, strukturējot koprades darbnīcās tapušo materiālu. Koncepcijas pamatā tika likti trīs ilgtspējas pīlāri, kas sasaucās ar koprades sesijās formulētajām Aizputes vērtībām un pilsētas attīstības idejām. Atsaucoties uz jau esošajām tūrisma praksēm, ka ietver pilsētas norisēs balstīta tūrisma piedāvājuma veidošanu (vīna degustācijas, urbāno leģendu ekskursijas), ņemti vērā lēnā tūrisma pamatprincipi. Tie veido konceptuālo ietvaru Aizputes kā tūrisma galamērķa attīstīšanai.

Papildus “Aizpute 2040” formulētie uzdevumi tika veidoti, atsaucoties un salāgojoties ar Liepājas un DKN Stratēģiju. Šīs sasaiste nodrošina, ka koncepcija kā Aizputes iedzīvotāju kolektīvā pilsētas nākotnes vīzija sasaucas ar pašvaldības attīstības ilgtermiņa stratēģiskajiem mērķiem un prioritātēm.

JAUNAIS EIROPAS BAUHAUS (JEB)

Jaunais Eiropas Bauhaus (JEB) ir 2020. gadā uzsākta Eiropas Komisijas iniciatīva ar mērķi apvienot ilgtspējību, skaistumu un iekļaušanu, lai veidotu visiem pieejamu nākotnes dzīves telpu ar labvēlīgu ietekmi uz vidi. Iniciatīva iedvesmojas no 20. gadsimta sākuma Bauhaus kustības, kas sākās ar jaunu pieeju arhitektūras, mākslas, amatniecības un tehnoloģiju izglītībai. JEB šo redzējumu paplašina, iekļaujot mūsdienu prioritātes, piemēram, rūpes par klimatu, sociālo iekļaušanu un inovācijas.

JEB iniciatīva ir balstīta trīs galvenajās vērtībās:

1. **Ilgtpēja:** aicinājums radīt dizainu ar labvēlīgu ietekmi uz vidi, energoefektivitāte un ilgtspējīgu materiālu izmantošana.
2. **Skaistums:** aicinājums sasniegt skaistumu, izmantojot arhitektūru, mākslu un dizainu, iesaistot šo jomu speciālistus, veidot emocionāli un kulturāli bagātinošas telpas un vidi.
3. **Iekļaušana:** aicinājums ar dizaina risinājumiem sniegt labumu visiem sabiedrības locekļiem, īpaši neaizsargātajām grupām, veicinot līdzdalību un kopienas iesaisti.

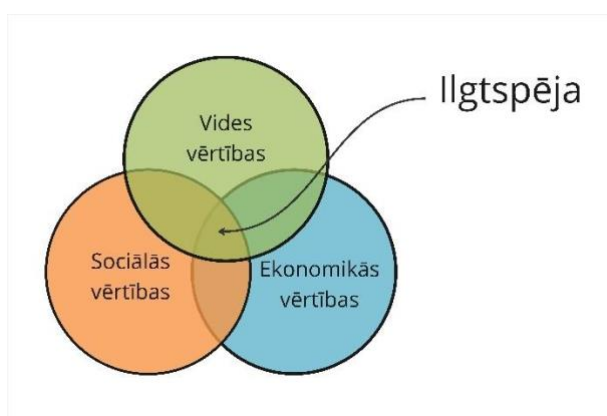
Iniciatīva rosina apvienot arhitektus, māksliniekus, inženierus, zinātniekus un iedzīvotājus, lai kopīgi radītu telpas, kas ir praktiskas, ilgtspējīgas un iedvesmojošas. Tā atbalsta projektus, kas atspoguļo šīs vērtības gan pilsētā, gan lauku attīstībā, ēku atjaunošanā, kultūras mantojuma saglabāšanā un citās jomās.

“Aizpute 2040” formulētā vīzija, stratēģiskais mērķis un tā sadalījums vērtībās, kā arī veicamie uzdevumi sasaucas ar JEB iniciatīvas vērtībām. Koncepcijas tapšanas gaita augšupvērstā perspektīvā sasaucas ar JEB definēto atziņu, ka ilgtspējīgai attīstībai jānotiek iekļaujoši, veicinot līdzdalību un kopienas iesaisti. Ilgtspēja un tās pīlāri ir koncepcijas pamatā, un ap

ilgtspējas pīlāriem centrējas vīzijas sasniegšanas uzdevumi. Lai gan Konceptijā netiek izmantots skaistuma jēdziens, skaistums ir klātesošs uzdevumiem par drošas un pieejamas pilsētvides veidošanu (punkts 1.1.) un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu un attīstīšanu (punkts 1.2.).

ILGTSPĒJAS PĪLĀRI KĀ KONCEPCIJAS “AIZPUTE 2040” PAMATS

Ilgtspēja ir holistiska pieeja, kuras mērķis ir līdzsvarot sociālos, vides un ekonomiskos faktorus un apmierināt pašreizējās vajadzības, neapdraudot nākamo paaudžu iespējas. Aizputē ilgtspējas jēdziens ir īpaši nozīmīgs, jo koprades sesijās formulētās pilsētas galvenās vērtības sakņojas kultūrvēsturiskā mantojuma esamībā, dabas klātbūtnē un daudzveidībā, aktīvajā iedzīvotāju kopienā, mazajā un lokālajā uzņēmējdarbībā.

5. attēls. Ilgtspēja un tās 3 pīlāri.

Vides ilgtspējas vērtību uzsvēršana balstās drošas un pieejamas pilsētvides veidošanā, Aizputes vēsturiskās pilsētvides un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā un atjaunošanā, dabas resursu apzināšanā un to attīstīšanā atpūtas un rekreācijas nolūkos.

Aizputes **sociālā ilgtspēja** uzsver kopienas iesaisti pilsētas attīstības procesu vecināšanā un stiprināšanā, kā arī pieejamības un dzīves kvalitātes uzlabošanu. Sociālās vērtības ietver iekļaujošas pārvaldības veidošanu un to, lai visiem iedzīvotāju kopienas locekļiem būtu iespēja līdzdarboties un iesaistīties Aizputes nākotnes veidošanā.

Ekonomiskās ilgtspējas uzdevumi ir atbalstīt jau esošo Aizputes mazo un lokālo uzņēmējdarbību, līdztekus radot apstākļus jaunām ilgtspējīgas uzņēmējdarbības formām, tai skaitā Aizputes kā lēnā tūrisma galamērķa attīstīšanu un popularizēšanu. Ekonomiskie aspekti koncepcijā “Aizpute 2040” cieši saaužas ar vides un sociālajiem aspektiem, tos papildinot un atbalstot. Ekonomisko izaugsmi var veicināt pārējo divu vērtību attīstīšana, jo var dot pamatu jaunu uzņēmējdarbības formu veidošanai un stiprināšanai.

Integrējot vides, sociālos un ekonomiskos pīlārus koncepcijā “Aizpute 2040”, ir iespējams radīt visaptverošu ilgtspējības vīziju, kas sakņojas vēlmē uzlabo iedzīvotāju dzīves kvalitāti visa mūža garumā dažādām paaudzēm, vienlaikus nodrošinot iedzīvotāju kopienai atbalstu un

iesaisti pilsētas attīstībā, mazo un lokālo uzņēmēju atbalstu un attīstīšanu, kā arī īstenot atbildīgu dabas vērtību izmantošanu.

LĒNAIS TŪRISMS

Lēnais tūrisms (*slow tourism*) ir ilgtspējīga ceļošanas pieeja, kas uzsver dziļāku saikni ar apmeklētajām vietām, mudinot ceļotājus nesteigties un pavadīt vairāk laika vietējā kultūrā, vidē un kopienā dzīvē. Jēdziens saistīts ar plašāko "lēnās kustības" ideju, kas iestājas par apzinātu un ilgtspējīgu dzīvesveidu. Lēnais tūrisms tiecas pretstatīties ātrai un bieži virspusējai pieredzei, kas raksturīga masveida tūrismam.

Lēnais tūrisms ir par tādas ceļošanas pieredzes veidošanu, kas sniedz labumu ne tikai ceļotājam, bet arī galamērķim ar tā iedzīvotājiem. Ar ilgtspējīgu un apzinātu pieeju un kultūras iesaisti, lēnais tūrisms piedāvā alternatīvu tradicionālā tūrisma ātrumam, ļaujot ceļotājiem radīt paliekošas atmiņas un iespēju lēnā tūrisma piedāvātājiem attīstīt ekonomiski pamatotus kopienās un tradīcijās balstītus tūrisma pakalpojumus.

"AIZPUTE 2040" SASAITE AR LIEPĀJAS UN DKN STRATĒGIJU

Liepājas un DKN stratēģiju³ veido vīzija, stratēģiskais mērķis un trīs prioritātes mērķa sasniegšanai, kas tiek formulētas gan Liepājas valstspilsētai, gan DKN. "Aizpute 2040" tapšanā tika ņemtas vērā stratēģijas daļas, ka veltītas DKN.

Liepājas un DKN stratēģijā formulētā vīzija ir DKN nākotnes redzējums līdz 2035. gadam, bet ilgtermiņa prioritātes ir svarīgākie attīstības virzieni stratēģiskā mērķa sasniegšanai. Papildus definētas DKN teritoriju telpiskās attīstības vadlīnijas, kuras nodrošina izvirzīto stratēģisko mērķu un ilgtermiņa prioritāšu sasniegšanu.

Tabula Nr. 1. Liepājas un DKN 2035 stratēģiskais ietvars.

Vīzija		
Liepāja – starptautiski atpazīstama, zaļa un vieda ostas pilsēta Baltijas jūras krastā. Liepāja un Dienvidkurzemes novads – Kurzemes attīstības dzinējspēks. Harmoniska vide darbīgiem cilvēkiem, kurā līdzās pastāv starptautiski konkurētspējīga ekonomika, bagāta kultūra un dabas vērtības		
Stratēģiskais mērķis		
Sasniedzama un gudri pārvaldīta ekonomiski aktīva vide ilgtspējīgā dabas un cilvēku harmonijā Baltijas jūras piekrastē.		
Ilgtermiņa prioritātes		
Atvērtība un sasniedzamība	Cilvēks harmoniskā vidē	Vieda attīstība
Prioritāte ir vērsta uz Liepājas, novada pilsētu un centru sasniedzamības nodrošināšanu (mobilitāte,	Prioritāte ir vērsta uz visiem iedzīvotājiem draudzīgu, pieejamu, zaļu apdzīvoto vietu	Prioritāte ir vērsta uz pārvaldes, pakalpojumu sniedzēju, uzņēmēju un iedzīvotāju rīcības iespēju

³ Skat.: <https://www.dkn.lv/lv/media/7994/download?attachment>

jūras, gaisa un sauszemes ceļu infrastruktūra). Atvērtu pārvaldību un saikni ar iedzīvotājiem, uzņēmējiem, starptautiskās sadarbības veicināšanu, kopienu stiprināšanu.	veidošanu, pakalpojumu attīstību un klimata pārmaiņu ietekmes mazināšanu.	paplašināšanu, kā arī kompetencēm un zināšanām, uz ieguldījumiem pētniecībā, ilgtspējīgā dabas resursu izmantošanā un apsaimniekošanā.
---	---	--

Aizpute Liepājas un DKN stratēģijā tiek iekļauta kā viena no DKN pilsētām. Detalizētāk Aizputes nākotnes perspektīvas iezīmētas sadaļā “Telpiskās attīstības perspektīva”. Ir izdalītas piecas nozīmīgākās telpiskās perspektīvas.

Pirmā perspektīva “Apdzīvojuma struktūra un priekšlikumi attīstības centru izvietojumam” iezīmē Aizputi kā 1. prioritātes novada attīstības centru, formulējot nodrošinātos pakalpojumus 2021. gadā, gan minimālā pakalpojuma klāstu ilgtermiņā⁴, kā arī formulē vadlīnijas kopējām DKN apdzīvoto vietu attīstībai⁵. Otrā perspektīva “Galvenie transporta koridori un infrastruktūra” iezīmē Aizputi kā reģionālu jeb galveno mobilitātes punktu.⁶ Trešā perspektīva “Dabas teritoriju telpiskā struktūra” ietver vadlīnijas dabas teritoriju attīstīšanai un īpaši aizsargājamo dabas teritoriju saglabāšanu.⁷

Ceturtā perspektīva “Ainaviski vērtīgās un kultūrvēsturiski nozīmīgās teritorijas un citas īpašas teritorijas” DKN kontekstā iezīmē Aizputi kā pilsētu ar vēsturisko centru (kopā vēl ar Durbi un Grobiņu), muižu un piļu kultūrvēsturisko ainavu, baznīcu piemiņas vietu un parku, kā arī citām ainaviskām vērtībām.⁸ Aizputes kultūrvēsturiskās vērtības papildus pieminētas pielikumā nr. 1. “DKN teritorijas un to nozīmīgākās, īpašās ainavas un kultūrvēsturiskās ainavas”.⁹ Piektajā perspektīvā “Prioritāri attīstāmās teritorijas” Aizpute iezīmēta kā 1. prioritātes attīstības centrs.¹⁰

Izvērstam pārskatam par “Aizpute 2040” un Liepāja un DKN Stratēģijas sasaisti skat. Pielikumu Nr. 7. “Konceptijas “Aizpute 2040” veicamo uzdevumu sasaiste ar Liepājas un DKN Stratēģiju.”

⁴ Liepājas un DKN stratēģija, 15.–17. lpp.

⁵ Turpat, 20. lpp.

⁶ Turpat, 20–23. lpp.

⁷ Turpat, 25. lpp.

⁸ Turpat, 27. lpp.

⁹ Turpat, 41. lpp.

¹⁰ Turpat, 29.–30. lpp.

KONCEPCIJA "AIZPUTE 2040"

Koncepcija "Aizpute 2040" ir kolektīvi veidota Aizputes iedzīvotāju pilsētas nākotnes vīzija, kuru papildina viens stratēģiskais mērķis un kura balstās trīs ilgtspējas dimensijās. Dimensijas izvērstas stratēģiskajās vērtībās un veicamajos uzdevumos.

Tabula Nr. 2. Koncepcijas "Aizpute 2040" vīzija, mērķi un vērtības.

Vīzija		
Aizpute kā starptautiski atpazīstama, droša, ērta un pievilcīga dzīves telpa pilnvērtīgai ikdienai un atpūtai dažādām paaudzēm.		
Stratēģiskais mērķis		
Iedzīvināt ilgtspējas dimensijas pilsētas iedzīvotāju un viesu labbūtības veidošanā, dabas vides un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā un attīstībā, lokālās specifikas stiprināšanā un ekonomikas attīstībā.		
Vides vērtības	Sociālās vērtības	Ekonomiskās vērtības
1) Drošas un pieejamas pilsētvides veidošana 2) Kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana un attīstīšana; 3) Dabas teritoriju sakopšana un attīstīšana atpūtai un rekreācijai.	1) Iedzīvotāju kopienu iesaiste pilsētas attīstīšanā; 2) Daudzveidīga ikdienas un atpūtas piedāvājuma veidošana; 3) Aizputes kā radošu aktivitāšu un norišu centra attīstīšana un popularizēšana.	1) Vietējo un mazo uzņēmumu aktivizēšana; 2) Aizputes kā lēnā tūrisma galapunkta attīstīšana; 3) Lokālās specifikas stiprināšana un attīstīšana.

"Aizpute 2040" formulētie uzdevumi tika veidoti, atsaucoties uz Liepājas un DKN Stratēģiju. Šī sasaiste nodrošina, ka Koncepcija kā Aizputes iedzīvotāju kolektīvā pilsētas nākotnes vīzija sasaucas ar pašvaldības attīstības ilgtermiņa stratēģiskajiem mērķiem un prioritātēm. Koncepcijas "Aizpute 2040" formulēto uzdevumu sasaiste ar Liepājas un DKN Stratēģiju atspoguļota ar numerācijā pievienotu zvaigznīti (*). Izvērstam pārskatam par dokumentu sasaisti skat. pielikumu Nr. 7. "Koncepcijas "Aizpute 2040" veicamo uzdevumu sasaiste ar Liepājas un DKN Stratēģiju."

Tabula Nr. 3. Koncepcijas "Aizpute 2040" uzdevumi. Pie punkta pievienotā zvaigznīte (*) apzīmē konkrētā uzdevuma tiešu sasaisti ar Liepājas un DKN Stratēģiju.

Nr.p.k.	Veicamie uzdevumi
1.	Vides vērtības
1.1.	Drošas un pieejamas pilsētvides veidošana.
1.1.1.*	Satiksmes mierināšana.
1.1.2.*	Iedzīvotāju vajadzību apzināšana un veicamo darbu prioritizēšana.
1.1.3.*	Pilsētvides labiekārtošana atbilstoši iedzīvotāju vajadzībām.

1.1.4.*	Vienotu pilsētvides labiekārtojumu elementu (laternas, soliņu, atkritumu urnas, puķu podi utt.) izstrāde un to turpmāka ieviešana.
1.2.*	Kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana un attīstīšana.
1.2.1.*	Aizputes pilsētas vēsturiskā centra saglabāto un restaurēto ēku labās prakses piemēru popularizēšana (tikšanās objektos ar interesentiem, dalīšanās ar pieredzes stāstiem).
1.2.2.*	Atbalsta programmas Aizputes pilsētas vēsturiskā centra ēku restaurācijai turpināšana, popularizēšana un atbalsta pasākumu īstenošana (bukleti par ēku restaurāciju, atbalsts pieteikumu gatavošanai).
1.2.3.*	Aizputes vēsturiskās centra arhitektoniski mākslinieciskās izpētes veikšana un izpētes materiālu pieejamības nodrošināšana.
1.2.4.*	Vienotas pilsētas kultūrvēsturiskās vides attīstības koncepcijas izveide.
1.3.*	Dabas teritoriju sakopšana un attīstīšana atpūtai un rekreācijai.
1.3.1.*	Aizputes un tās apkārtnes dabas teritoriju potenciāla apzināšana.
1.3.2.*	Atpūtas un tūrisma pastaigu maršrutu un taku attīstīšana un popularizēšana.
2.	Sociālās vērtības
2.1.*	Iedzīvotāju kopienu iesaiste pilsētas attīstīšanā.
2.1.1.*	Iedzīvotāju kopienas iesaiste pilsētas un novada attīstīšanā (tai skaitā iedzīvotāju padomju veidošana).
2.1.2.*	Iedzīvotāju kopienu stiprināšana, satikšanos un viedokļu apmaiņu organizēšana.
2.1.3.*	Iedzīvotāju un pašvaldības pārstāvju domapmaiņas organizēšana.
2.2.	Daudzveidīga ikdienas un atpūtas piedāvājuma veidošana.
2.2.1.*	Apzināt un nodrošināt iedzīvotājiem nepieciešamo publisko pakalpojumus un to pieejamību.
2.2.2.*	Apzināt dažādu iedzīvotāju grupu vajadzības, to prioritizēšana un ieviešana.
2.3.	Aizputes kā radošu aktivitāšu un norišu centra popularizēšana.
2.3.1.	Esošo radošo iniciatīvu atbalstīšana.
2.3.2.	Iekļaušanās DKN un Liepājas radošajās norisēs (tai skaitā Liepājas kultūras galvaspilsētas aktivitātēs).
2.3.3.	Radošo norišu stiprināšana un popularizēšana lokāli, nacionāli un starptautiski.
3.	Ekonomiskās vērtības
3.1.*	Vietējo un mazo uzņēmumu aktivizēšana.
3.1.1.	Esošo atbalsta programmu apzināšana un izmantošana.
3.1.2.	Sadarbības veicināšana ar novada uzņēmējiem.
3.1.3.	Iesaiste Koncepcijas "Aizpute 2040" īstenošanā.
3.2.	Aizputes kā lēnā tūrisma galapunkta attīstīšana.
3.2.1.	Lēnā tūrisma koncepcijas attīstīšana un ekonomiski aktīvo iedzīvotāju sadarbība koncepcijas īstenošanā.
3.2.2.*	Tūrisma infrastruktūras stiprināšana un attīstīšana.
3.2.3.	Sezonālo aktivitāšu apzināšana, līdzsvarošana un ziemas sezonas norišu attīstīšana.
3.3.	Lokālās specifikas stiprināšana un attīstīšana.
3.3.1.*	Vienota informācijas kanāla izmantošana, norišu popularizēšanai Aizputē (no DKN atsevišķa mājas lapa).
3.3.2.*	Vienota pilsētas zīmola izstrāde un iedzīvināšana.
3.3.3.*	Aizputes kā drošas, ērtas un patīkama dzīves telpas pilnvērtīgai ikdienai un atpūtai dažādām paaudzēm popularizēšana.

KONCEPCIJAS ELASTĪBA UN TURPMĀKĀ IZMANTOŠANA

Koncepcijas izstrādē izmantotā koprades pieeja nodrošina, ka dokuments ir sakņots kopienu vēlmēs, izceļot iedzīvotāju prioritātes un idejas ilgtspējīgai nākotnei. Tai pašā laikā Koncepcijas tapšanas process paredz, ka dokuments ir dinamiska, ne noslēgta struktūra, kas atspoguļo Aizputes kopienu kolektīvo vīziju par vēlamo pilsētas attīstību. Tā nav nemainīga shēma, bet gan rīks, lai attīstītu pilsētu saskaņā ar tās iedzīvotāju vajadzībām un vēlmēm.

Ņemot vērā mainīgos izaicinājumus, Koncepcijas dokuments ir izmantojams elastīgi. Mainoties apstākļiem vai parādoties jaunām iespējām, Koncepcijā iekļautās vērtības un uzdevumi var tikt pārskatīti, pilnveidoti, papildināti vai pat mainīti. Koncepcijas elastīgais ietvars ir iespēja tās izmantotājiem efektīvi reaģēt uz jaunām tendencēm, tai pašā laikā nodrošinot, ka dokuments saglabā savu aktualitāti un pielietojamību.

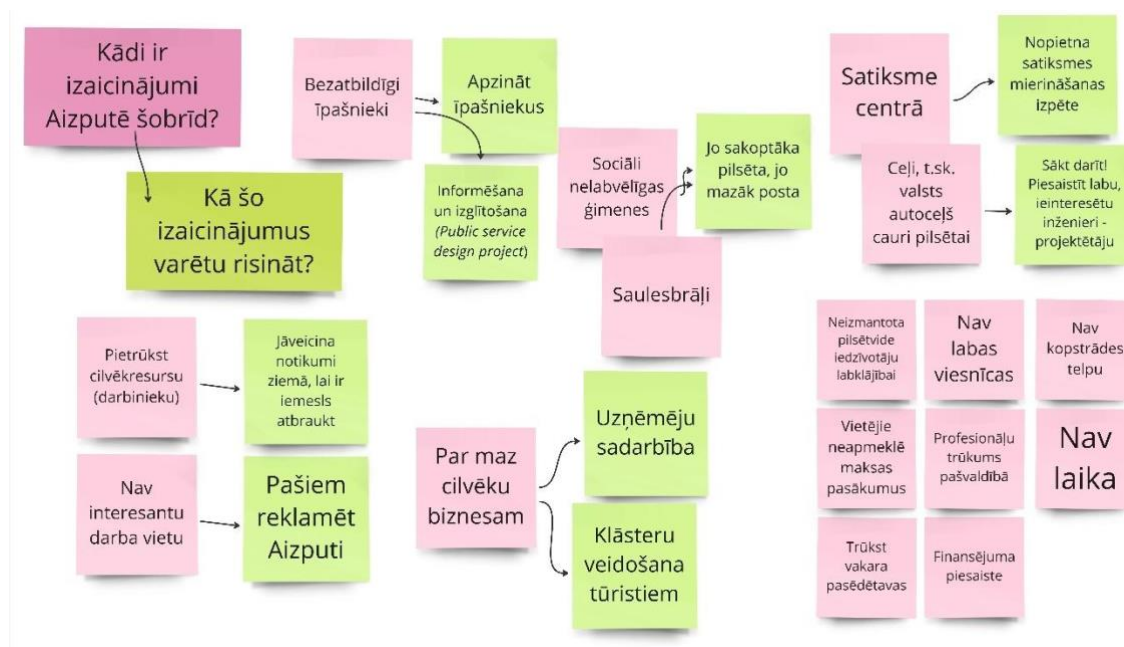
Lai nodrošinātu Koncepcijas aktualizēšanu un pielāgošanu mainīgajiem apstākļiem, ne retāk kā reizi divos gados nepieciešamas organizēt kopienu, ieinteresēto pušu, politikas veidotāju un dokumenta izmantotāju tikšanās un dokumenta izvērtēšanas diskusijas. Veidojot nepārtrauktu Koncepcijas aktualizēšanu un tajā formulēto uzdevumu īstenošanas monitoringu, būs ne tikai iespējams tuvoties definētajai vīzijai, bet arī stiprināt Aizputes kopienu un pašvaldību sadarbību, veicināt iedzīvotāju līdzdalību pilsētas norisēs, kā arī radīt atklātu un uzticēšanās pilnu saziņas kultūru.

PIELIKUMI

1. pielikums. Koprades Darbnīcā Nr. 1. formulētās Aizputes vērtības. Darba lapas digitalizācija.

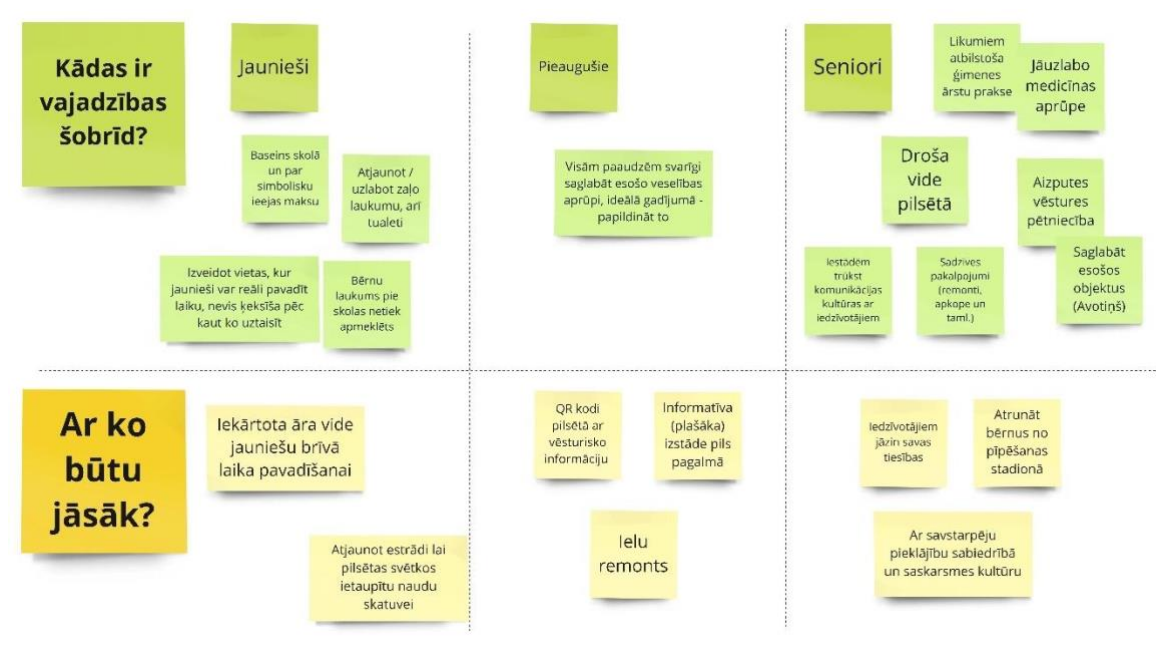
2. pielikums. Koprades Darbnīcā Nr. 1. formulētie izaicinājumi uz sārtajām lapiņām un to iespējamie risinājumi uz zaļajām lapiņām. Darba lapas digitalizācija.

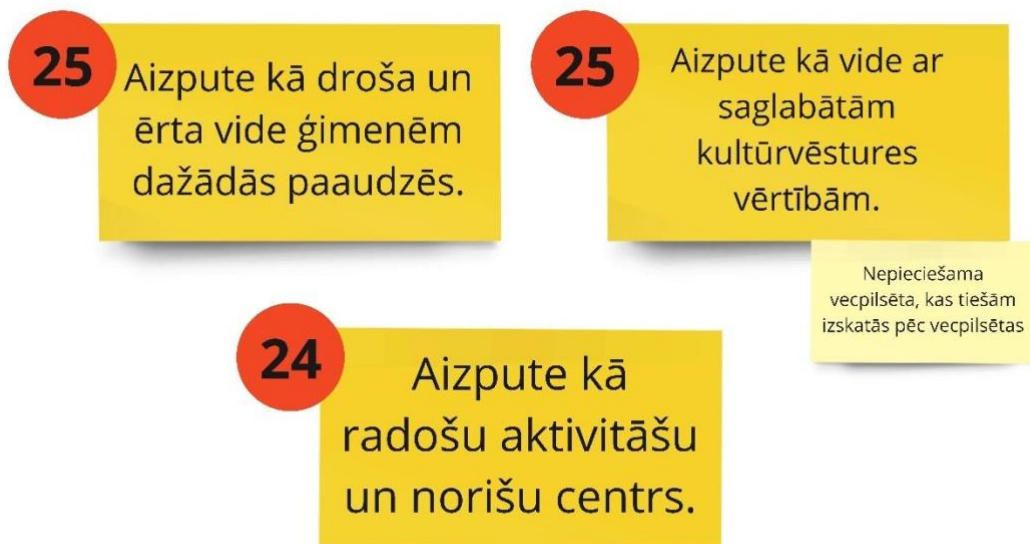
3. pielikums. Koprades Darbnīcā Nr. 1. formulētās dalībnieku vīzijas par sevi 2040. gadā uz dzeltenajām lapiņām un iespējamās vajadzības 2040. gadā uz sārtajām lapiņām. Darba lapas digitalizācija.

4. pielikums. Koprades Darbnīcā Nr. 2. formulētās dalībnieku vajadzības uz zaļajām lapiņām un prioritāri veicamie uzlabojumi Aizputē uz dzeltenajām lapiņām. Darba lapas digitalizācija.

5. pielikums. Koprades Darbnīcas Nr. 3. dalībnieku atgriezeniskās saites rezultāts par piedāvātajiem Aizputes 2040 vīziju variantiem. Sarkanajos apļos fiksēti balsojumu punkti; papildus rakstītie komentāri par vīziju uz gaišāk dzeltenajām lapiņām. Darba lapu digitalizācija.

6. pielikums. Koprades Darbnīcas Nr. 3. dalībnieku atgriezeniskās saites rezultāts par piedāvātajiem Aizputes 2040 vīziju variantiem. Sarkanajos apļos fiksēti balsojumu punkti; papildus rakstītie komentāri par vīziju uz gaišāk dzeltenajām lapiņām. Darba lapu digitalizācija.

7. pielikums. Konceptijas "Aizpute 2040" veicamo uzdevumu sasaiste ar Liepājas un DKN Stratēģiju.

Nr.p.k.	Konceptijas "Aizpute 2040" veicamie uzdevumi	Sasaiste ar Liepājas un DKN Stratēģiju	Lappuse Liepājas un DKN Stratēģijā
1.	Vides vērtības		
1.1.	Drošas un pieejamas pilsētvides veidošana.		
1.1.1.	Satiksmes mierināšana.	Perspektīvas Nr. 2. vadlīnija "Nodrošināt kvalitatīvu esošo asfalta un grants ceļu uzturēšanu. Uzlabot visu ceļu satiksmes dalībnieku drošību apdzīvotajās vietās, jo īpaši kājāmgājēju un velosipēdistu drošību."	23. lpp.
1.1.2.	Iedzīvotāju vajadzību apzināšana un veicamo darbu prioritizēšana.	Perspektīvas Nr. 1. vadlīnija "Kopā ar iedzīvotājiem, biedrībām, nevalstiskajām organizācijām apzināt iedzīvotāju vajadzības, organizēt publiskas diskusijas un apspriest apdzīvotās vietas attīstības perspektīvu, risināmos jautājumus."	20. lpp.
1.1.3.	Pilsētvides labiekārtošana atbilstoši iedzīvotāju vajadzībām.	Perspektīvas Nr. 2. vadlīnija "Nodrošināt kvalitatīvu esošo asfalta un grants ceļu uzturēšanu. Uzlabot visu ceļu satiksmes dalībnieku drošību apdzīvotajās vietās, jo īpaši kājāmgājēju un velosipēdistu drošību."	23. lpp.
1.1.4.	Vienotu pilsētvides labiekārtojumu elementu (laternas, soliņu, atkritumu urnas, puķu podi utt.) izstrāde un to turpmāka ieviešana.	Perspektīvas Nr. 1. vadlīnija "Attīstības centros uzturēt un pilnveidot publiskās ārtelpas labiekārtojumu: apgaismojumu, bērnu rotaļu laukumus, autobusu pieturvietas u.c."	20. lpp.
1.2.	Kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana un attīstīšana.	Perspektīvas Nr. 4. vadlīnija: "Vairot kultūrvēsturiski nozīmīgo teritoriju estētisko kvalitāti un izmantot to rekreatīvo un sociālekonomisko potenciālu."	27. lpp.
		Perspektīvas Nr. 4. vadlīnija: "Veicot būvniecību, zemes robežu pārkārtošanu vai citu saimniecisko darbību, saglabāt vēsturiski izveidojušos ainavas struktūru un pilnveidot šādus svarīgākos kultūrvēsturisko vidi veidojošos elementus: plānojuma sistēmu, vēsturisko zemesgabalu dalījuma struktūru, apbūves mērogu, apbūves raksturu, raksturīgās arhitektūras iezīmes, apbūves panorāmu un siluetu, raksturīgos skatus ceļu perspektīvās; ainavisko vidi, ko veido reljefs, dabas elementi, apstādījumi, labiekārtojums un vides dizaina elementi."	27. lpp.
		Perspektīvas Nr. 4. vadlīnija: "Nodrošināt kultūras un sakrālā mantojuma saglabāšanu, aizsardzību un attīstību, saglabāt un uzturēt vēsturiski nozīmīgās vietas un ainavas, kā arī nodrošināt to pieejamību."	28. lpp.
1.2.1.	Aizputes pilsētas vēsturiskā centra saglabāto un restaurēto ēku labās prakses piemēru popularizēšana (tikšanās objektos ar	Perspektīvas Nr. 4. vadlīnija: "Organizēt izglītojošas kampaņas un darbnīcas par vēsturiskajām tehnoloģijām autentiskai būvju atjaunošanai (niedru	27. lpp.

	interesentiem, dalīšanās ar pieredzes stāstiem).	jumtu atjaunošana/klāšana, kopienas iesaiste saglabāšanā)."	
1.2.2.	Atbalsta programmas Aizputes pilsētas vēsturiskā centra ēku restaurācijai turpināšana, popularizēšana un atbalsta pasākumu īstenošana (bukleti par ēku restaurāciju, atbalsts pieteikumu gatavošanai).	Perspektīvas Nr. 4. vadlīnija: "Nodrošināt pašvaldības līdzfinansējumu kultūrvēsturisko ēku/pieminekļu atjaunošanai (kā piemērs Aizputes un Liepājas pašvaldības ikgadējais konkurss vēsturisko ēku saglabāšanai un atjaunošanai)."	27. lpp.
		Perspektīvas Nr. 4. vadlīnija: "Sniegt atbalstu ēku un būvju atjaunošanai un uzturēšanai nekustamā īpašuma īpašniekiem, kuru īpašumā atrodas valsts nozīmes aizsargājami kultūras pieminekļi, kā arī novadam/pilsētai raksturīga un kultūrvēsturiski nozīmīga apbūve.	28. lpp.
1.2.3.	Aizputes vēsturiskās centra arhitektoniski mākslinieciskās izpētes veikšana un izpētes materiālu pieejamības nodrošināšana.	Perspektīvas Nr. 4. vadlīnija: "Izstrādāt valsts un pašvaldības aizsardzībā esošu kultūras pieminekļu individuālo aizsargjoslu (aizsardzības zonu) projektus."	27. lpp.
1.2.4.	Vienotas pilsētas kultūrvēsturiskās vides attīstības koncepcijas izveide.	Perspektīvas Nr. 4. vadlīnija: "Izmantot kvalitatīvu un ilgtspējīgu būvkultūru kultūrvēsturisko un ainavisko teritoriju turpmākās plānošanas un attīstības projektiem."	27. lpp.
		Perspektīvas Nr. 4. vadlīnija: "Veicot darbības teritorijās, kurās jau ir neatbilstības kultūrvēsturiskajai videi, jāparedz risinājumi kvalitatīvas ārtelpas un apbūves atjaunošanai."	27. lpp.
1.3.	Dabas teritoriju sakopšana un attīstīšana atpūtai un rekreācijai.	Perspektīvas Nr. 5. vadlīnija: "Izmantot dabas, kultūras un ainaviskās vērtības, ievērojot īpaši aizsargājamo dabas vērtību, kultūrvēsturisko vērtību un ainavu aizsardzību, tūrisma, rekreācijas un izziņas attīstībai."	30. lpp.
1.3.1.	Aizputes un tās apkārtnes dabas teritoriju potenciāla apzināšana.	Perspektīvas Nr. 4. vadlīnija: "Realizēt pārdomātas darbības ainavas sakārtošanā (degradēto teritoriju un objektu sakopšana), lai netiktu pazemināta teritoriju un ainavu estētiskā vērtība."	28. lpp.
1.3.2.	Atpūtas un tūrisma pastaigu maršrutu un taku attīstīšana un popularizēšana.	Perspektīvas Nr. 3. vadlīnija: "Veikt publiskās zaļās ārtelpas labiekārtošanu."	24. lpp.
		Perspektīvas Nr. 3. vadlīnija: "Plānot brīvu pieeju publiskajām upēm un ezeriem, paredzēt takas un atpūtas vietas to krastos."	24. lpp.
		Perspektīvas Nr. 3. vadlīnija: "Nodrošināt dabas teritoriju informācijas sistēmas izveidi un publiski pieejamo vietu un objektu labiekārtošanu (stāvlaukumi, publiskās pieejas vietas jūrai, kājāmgājēju un velosipēdistu takas, drošības risinājumi)."	25. lpp.
2.	Sociālās vērtības		
2.1.	Iedzīvotāju kopienu iesaiste pilsētas attīstīšanā.	Perspektīvas Nr. 1. vadlīnija: "Veikt ieguldījumus, kas vērsti uz pastāvīgo iedzīvotāju noturēšanu teritorijā un jaunu iedzīvotāju piesaisti (pievilcīgas un kvalitatīvas dzīves vides apstākļu nodrošināšana, pakalpojumu	20. lpp.

		attīstība atbilstoši definētajam pakalpojumu grozam), un ieguldījumus, kas veicinātu tūristu skaita palielināšanos.”	
2.1.1.	Iedzīvotāju kopienas iesaiste pilsētas un novada attīstīšanā (tai skaitā iedzīvotāju padomju veidošana).	Perspektīvas Nr. 1. vadlīnija: “Kopā ar iedzīvotājiem, biedrībām, nevalstiskajām organizācijām apzināt iedzīvotāju vajadzības, organizēt publiskas diskusijas un apspriest apdzīvotās vietas attīstības perspektīvu, risināmos jautājumus.”	20. lpp.
2.1.2.	Iedzīvotāju kopienu stiprināšana, satikšanos un viedokļu apmaiņu organizēšana.		
2.1.3.	Iedzīvotāju un pašvaldības pārstāvju domapmaiņas organizēšana.		
2.2.	Daudzveidīga ikdienas un atpūtas piedāvājuma veidošana.		
2.2.1.	Apzināt un nodrošināt iedzīvotājiem nepieciešamo publisko pakalpojumus un to pieejamību.	Perspektīvas Nr. 1. vadlīnija: “Sekmēt attīstības centru un galveno pakalpojumu centru sasniedzamību, t.sk. ārpus attīstības centriem dzīvojošajiem novada iedzīvotājiem.”	20. lpp.
2.2.2.	Apzināt dažādu iedzīvotāju grupu vajadzības, to prioritizēšana un ieviešana.		
2.3.	Aizputes kā radošu aktivitāšu un norišu centra popularizēšana.		
2.3.1.	Esošo radošo iniciatīvu atbalstīšana.		
2.3.2.	Iekļaušanās DKN un Liepājas radošajās norisēs (tai skaitā Liepājas kultūras galvaspilsētas aktivitātēs).		
2.3.3.	Radošo norišu stiprināšana un popularizēšana lokāli, nacionāli un starptautiski.		
3.	Ekonomiskās vērtības		
3.1.	Vietējo un mazo uzņēmumu aktivizēšana.	Perspektīvas Nr. 5. vadlīnija: “Sekmēt konkurētspējīgas uzņēmējdarbības vides veidošanos, kas balstīta uz ilgtspējīgu resursu izmantošanu un augstas pievienotās vērtības produktu un pakalpojumu radīšanu.”	30. lpp.
3.1.1.	Esošo atbalsta programmu apzināšana un izmantošana.		
3.1.2.	Sadarbības veicināšana ar novada uzņēmējiem.		
3.1.3.	Iesaiste Konceptijas “Aizpute 2040” īstenošanā.		
3.2.	Aizputes kā tūrisma galapunkta attīstīšana.		

3.2.1.	Lēnā tūrisma koncepcijas attīstīšana un ekonomiski aktīvo iedzīvotāju sadarbība koncepcijas īstenošanā.		
3.2.2.	Tūrisma infrastruktūras stiprināšana un attīstīšana.	Perspektīvas Nr. 3. vadlīnija: "Nodrošināt dabas teritoriju informācijas sistēmas izveidi un publiski pieejamo vietu un objektu labiekārtošanu (stāvlaukumi, publiskās pieejas vietas jūrai, kājāmgājēju un velosipēdistu takas, drošības risinājumi)."	25. lpp.
		Perspektīvas Nr. 5. vadlīnija: "Izmantot dabas, kultūras un ainaviskās vērtības, ievērojot īpaši aizsargājamo dabas vērtību, kultūrvēsturisko vērtību un ainavu aizsardzību, tūrisma, rekreācijas un izziņas attīstībai."	30. lpp.
3.2.3.	Sezonālo aktivitāšu apzināšana, līdzsvarošana un ziemas sezonas norišu attīstīšana.		
3.3.	Lokālās specifikas stiprināšana un attīstīšana.		
3.3.1.	Vienota informācijas kanāla izmantošana, norišu popularizēšanai Aizputē (no DKN atsevišķa mājas lapa).	Perspektīvas Nr. 3. vadlīnija: "Mazināt fragmentācijas risku, kas kavē dabas teritorijām pildīt tām paredzētās funkcijas – sociālo, mikroklimata uzlabošanas, piesārņojuma samazināšanas, bioloģiskās daudzveidības nodrošināšanas un pilsētas vizuālās tēla veidošanas funkcijas."	25. lpp.
3.3.2.	Vienota pilsētas zīmola izstrāde un iedzīvināšana.		
3.3.3.	Aizputes kā drošas, ērtas un patīkama dzīves telpas pilnvērtīgai ikdienai un atpūtai dažādām paaudzēm popularizēšana.	Perspektīvas Nr. 1. vadlīnija: "Veikt ieguldījumus, kas vērsti uz pastāvīgo iedzīvotāju noturēšanu teritorijā un jaunu iedzīvotāju piesaisti (pievilcīgas un kvalitatīvas dzīves vides apstākļu nodrošināšana, pakalpojumu attīstība atbilstoši definētajam pakalpojumu grozam)"	20. lpp.